

TRANSILVANI'A.

Fôia Asociatiunii transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Acésta fôia ese
cate 3 côle pe luna
si costa 2 florini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
membrii 3 fr.
Pentru strainatate
10 franci cu porto
duplu alu postei.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu întregu.
Se abonédia la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiiu, séu prin posta
séu prin domni co-
lectori.

Nr. 24.

Brasiovu 15. Decembre 1877.

Anulu X.

Sumariu: Vasilie Aronu si operele sale. — Epistole de ale repausatorilor. (Continuare). — Cuvente elinesci antice in limb'a romanésca (Continuare). — Procesu verbale. — Despre alegerea membrilor in societatea academica romana. — Poesii. — Bibliografia.

Vasilie Aronu si operele sale.

Famili'a romanésca Aronu este una din cele mai renumite si mai binecuvantate de D-dieu între doue sute cincideci de mii familii romanesci din Transilvani'a. Abia este ramura a vietiei publice, in care se nu fia functionatu membrii din acea familia. Veditu-s'au esiti din sinulu ei atati preoti, functionari civili, oficiari si auditori in armat'a imperiale, precumu si agricultori de frunte. Daruit-a inse famili'a Aronu in acestu secolu patriei si natiunei inca si unu avocatn, totu-odata poetu, cu numele Vasilie Aronu. Ceea ce scimu noi din viéti'a acestui barbatu este numai atat'a, cà pre densulu inca trebuie se'lu numeramu între cei esiti din scól'a imperatului Iosifu II. alaturea cu cei trei cunoscuti triumviri, alaturea cu protopopulu Radu Tempea, cu Budai-Delénu, trecutu mai tardiu la Leopole (Lemberg) si ajunsu consiliariu imperatescu, in fine alaturea cu tôte celebritatile nóstre din patrariulu antaiu alu acestui secolu. Asediatu in Sibiiu cu cancelari'a sa de advocatura, avuse nefericirea se ia in casatoria una femeia, care'i amaria multu dilele, nu atatu din cauza cà ea fusese de alta nationalitate, catu mai virtosu din caus'a cresterii. In acea stare, Vas. Aronu condusu de geniulu seu, isi cautà si aflà óresi-care consolatiune in poésia. Si fiindu-cà elu observase din fragedele teneretie natur'a poetica a poporului romanesc, cumu si caracterulu religiosu alu lui, se indemnà a compune cateva poeme populare, care se corespundia atatu la gradulu de atunci alu civilizatiunei, catu si la geniulu poporului nostru. Aronu isi ajunse cu scrierile sale scopulu asia, precumu raru s'a mai intemplat altui scriitoriu romanesc din dilele sale. Mii de romani incepusera se invetie carte numai cá se póta citi pe langa „Alexandri'a“*), inca si „Versurile“ lui Aronu. Acésta lectura a remasu pana in diu'a de astadi una din

*) „Alexandri'a sau istori'a lui Alexandru Makedon si a lui Darie din Persida imperatorilor, de Dimitrie Iorcovici. (1-a edit.) Sibiiu la Petru Barth 1794. Cu cheltuiél'a dumealului Pantea.“ De atunci acea carticica a trecutu prin multe editiuni.

cele mai cautate si mai placute la poporulu nostru, si ne pare ren, cà in acestu momentu nu suntemu in stare se spunemu, prin cate editiuni au trecut scrierile acestui poetu populariu. Acelea suntu dupa cumu le inregistrase si dr. V. Popu in Dissertatiunea sa: Piram si Tisbe in versuri, de Vasilie Aronu (prim'a editiune) Sibiiu 1808.

Patimile Domnului nostru Isusu Christosu, in versuri de Vasilie Aronu. Sibiiu 1808.

Vorbire in versuri de glume între Leonatu betivulu si Dorofat'a muierea sa de Vasilie Aron. Sibiiu 1815.

Anulu celu manosu in versuri, de Vasilie Aron. Sibiiu, 1820.

Istori'a lui Sofronimu si a Charitei, in versuri de Vasilie Aron. Sibiiu in Tipografi'a lui Joanu Barth. 1821.

Dara productele literarie ale lui Vasilie Aronu nu era numai acestea cate se vedu tiparite, ci dupa mórtea lui au mai remasu si alte manuscripte, care inse au fostu lovite de sórtea comuna totatoru producteloru spiritului omenescu, care ajungu dupa decessulu auctoriloru pe mani de ignorantu séu si de reu-voitori. La cas'a lui Aronu se póte pricepe ce va fi urmatu dupa repausarea lui: desolatiune.

Se sciá de multu, cà Vas. Aronu tradusesese si din Virgiliu, déca nu Eneid'a intréga, in totu casulu una parte mare din trens'a, si dóra Bucolicele; nu se sciá inse, unde voru fi apucatu acelea traductiuni. In fine anulu acesta ce trece, ne aduse unele informatiuni prea interesante despre Eneid'a tradusa de Aronu.

In „Reportulu despre gimnasiulu super. gr. cath. dela Beiusiu pentru anulu scolasticu 1876—7 edatu de Petru Mihutiu directoru, Oradea mare 1877,“ dela pag. 14 inainte dn. professoru Teodoru Rosiu face cunoscute inpregiurarile urmatorie, pe care ne tienemu de datorita a le reproduce in organulu asociatiunei nóstre, in mémori'a evlavioasa a lui Vas. Aronu. In catu pentru speciminele de versiune din Eneid'a, ce se vede in „Reportu“ pana la pag. 25, pe acel'a ilu alaturamu cu adaosu dupa una alta copia tramisa noue in adinsu, pe langa care ni se observà cu dreptu cuventu, testulu Reportului dela Beiusiu tiparitu in

Oradea, e lovitu de tatalitatea la care sunt supuse foarte multu scrieri romanesci, că adeva elu vermuesce de erori tipografici. De altumentrea necesitatea reproducerei resulta si din inpregiurarea, că programele gimnasiale se tiparescu in exemplarie prea pucine, din care partea cea mai mare, se dà in schimbu pe la tóte celelalte gimnasie de tóte limbele si confessiunile, éra in manile publicului celui mare abia ajungu cateva. Red.

Eneid'a lui Virgiliu tradusa in versuri romanesci de Vasiliu Aronu.

(Manuscrisu din an. 1805.)

Pentru acestu locu alu programului nostru destinasemu unu tractatu din fisica, dara in momentele din urma, ordinandu-se bibliotec'a gimnasiale, cu directorulu si alti doni colegi dederamu de unu manuscrisu cu caractere ciriliane, care consideratu mai de aprópe se aflá cuprindendu Eneid'a lui Virgiliu in versiune romanésca. Dreptu aceea, că acestu manuscrisu interesante se nu mai remana ingropatu in pulberele bibliotecei, aflai cu cale a me lasá de astadata de obiectulu studiului meu speciale, si a impartasi aci unele notitie fugitive despre manuscrisulu mentionatu, adaogundu intr'una si câteva specimene de versiune, transcrise cu litere latine, că se se póta apretiá valórea interna a operei. Spre schimbarea momentana a obiectului meu m'a indemnatu inca si acea impregiurare, ca la generatiunile mai nóue scriptur'a ciriliana d'abia e cunoscuta de nume, si asia s'ar' poté intemplá usioru, că manuscrisulu nostru se remania desconsideratu si mai departe.

Pentru acuma me abstienu de ori-ce critica a versiunei sperandu, ca barbati mai competinti in acésta materia, nu voru intardiá a-si descoperi parerile sale despre specimenele, ce se publica; imi pare inse reu, ca din caus'a rapeditiunei, cu carea trebue se se prepare materialulu pentru tipariu, nu pociu nici macaru atinge ce-va despre biografi'a traducatoriului*), nici despre editiunea latina, dupa carea a tradusu.

Manuscrisulu, ce ne sta nainte, e in folio de 38 cm 5 lungime si 23 cm latime, si se divide in dóne parti distincte. Cea dantaniu cuprinde 14 pagine semnate cu numeri romani. si 363. pagine cu numeri arabici. (Numerotarea celoru d'antaniu 14 pagine e erronata, că numerulu IV si V occurre de doue ori, asia că dupa numerisare sunt numai 12 pagine, éra in facta 14.) Pagin'a ultima a partii prime e scrisa pre una fóia dupla, carea serva si de invelitória. A dou'a parte cuprinde 42 pagine semnate cu numeri

*) Vasile Popu in Conspectu asupra literature i roman^e are la pagin'a 67 part. I. numai acestea: Vasile Aronu^e scrisu: Fatim'a Domnului Christosu si Piramu si Tisbe ambel^e in versuri (tip. 1815), Leonatu si Dorofata in versuri (tip. 1815), Anulu manusu (tip. 1820), Sofronimu si Carite, Narcisus etc. éra Eneid'a lui Virgiliu inca netiparita.

arabici si una fóia nenumerisata cá invelitória. File-rele au fostu candu-va cleite la olalta, dara acuma mai tóte sunt separate. In diumetatea din diosu decatra spate se afla una rosura de siórece, carea la inceputu mai mare, apoi din ce in ce mai mica, pe-trunde pana la pagin'a 98. Din caus'a acestei rosuri mai pre fiacare pagina pana pre la a 56-a cate 2—6 versuri sunt mance, lipsindu le cuvente intregi, éra de aci incolo pana la a 98-a lacunele sunt mai mici, numai de silabe, care se potu suplini cu securitate din contestu. Celelalte filere sunt destulu de bine conservate.

Acestea despre exteriorulu manuscrisului, Se trecemu acum la cuprinsulu seu, inse inainte de a intrá in materia insemnu, că in transcrierea cu litere latine am intrebuintiatu u finale, facundu esceptiune cu acele nume, care avea dejá terminatiune latina séu elina; mai incolo, sunetele derivate ea si oa le-amu scrisu intregi, precumu face si traducatoriulu cu respectu la cestu din urma; in locu de st, candu resulta din sc, amu pusu pre acest'a, in celelalte m'am nesuitu a pestrá ortografi'a din manuscrisu, pre catu a fostu posibilu. Unde rosur'a e asia de mare, că lipsescu cuvente intregi, n'am cutezatu a face nici una interpolatiune, ci amu indicatu lacunele prin puncte, éra unde lipsescu silabe, care se potu suplini din contestu, cele suplinite de mine le-amu scrisu cu litere culcate.

Manuscrisulu de sub intrebare pórtá pre pagin'a I urmatoriulu titulu:

Istori'a lui

Virgilie Maro despre stricarea Troiei prin Greci si redicarea neamului rîmlenescu dupa mergerea lui Eneas cu sociile sale in Itali'a.

Acumu antaiu de pe limb'a latinésca intórsa pe romanie prin Vasilie Aronu giuratulu prin marele principatu alu Ardélului . . . atatu bisericesci catu procuratoru.

Pagin'a II. contine numai aceste doue versuri:

Lucru celu poeticescu
Nu e lucru pamentescu.

Pagin'a III—VI cuprinde prefatiunea, carea se va publicá mai la vale, incatu nu e stricata de rosura; pag. VII—X Viéti'a lui Virgilie Maro din Clavdie Donatu; pag. XI si XII despre cartea Eneis numita; pag. XIII si XIV are: Cartea I. Cuprindere pe scurtu.

Dupa aceste incepe si continua versiunea propria, paginata cu numeri arabici dela 1—363, línea cartii VII, unde se insemna: sfersitu tom. 1.

In partea, a dou'a urméza cartea VIII cu paginare noua dela 1—41, éra in fruntea paginei 42 se afla numai doue síruri: Cartea IX. Cuprindere pe scurtu.

Asia dara avemu inainte-ne cele optu carti dintaiu complete; fiacarei carti se premite una cuprindere pe scurtu, carea de altumentrelea e destulu de

ampla. Sub testulu versiunei suntu note explicative de nume proprii si de alte lucruri.

Scriptur'a manuscrisului e curata cu fórte pucine corecturi, din ce potemu conchide, cà a fostu preparata pentru tipariu. Pre langa acèsta opiniune se pare a militá si prefatiunea, carea pórtá datulu. Sibiu 16 Aprile 1805.

Despre fatuile manuscrisului, de unde si cumu au ajunsu la noi, nu sciu nimica positivu, atát'a se vede dintr'ensulu, cà a fostu examinat de cineva, cà-ci la unele versuri se afla insemnatu numerulu cu creionu negru, la altele, mai alesu catra capetu, cu creionu rosu; mai incolo se mai afla si pucine corecturi respective adausuri de cate unulu séu doue cuvente, scrise cu alta negréla mai recinte, si judecandu dupa trasuri, de alta mana.

Spre a cunósce valórea interna a operei, lasu se urmeze aci transcrierea prefatiunei, in catu e crutiata de rosura, dupa aceea inceputulu cartii prime pana la rosura; si in fine din cartea II versurile 1—242, care comparate cu testulu latinu corespundu la 1—104.

Prefatiunea cuprinde acestea:

„Iubite cetitoriu! Incredintiati suntu despre aceea, precumu te vei minuná, ce pricina m'au indemnatu, cá intre galcevitórele legiuri lasandu cele procuratoriesci de o laturi se me apucu de cele poeticesci; care cu legile patriei nici unu amestecu nu au? Eu cu adevratu inca me minunezu de multe ori; éra acést'a inca o simtiu, precumu inim'a deapururea spre acést'a me indémna, care indemn u in singura dragostea, carea din títiele maicei mele o amu suptu catra némulu meu, este intemeiata.

Apucatum'amu dreptu-aceea cu ajutoriulu celu a totopoternicu de istori'a lui Virgilie Maro, prin care . . . (5 síruri mutilate) care a mea stradanie cu atata mai placuta socotescu la multi a fi, cu catu intr'ins'a alta nu se cuprinde fara numai laud'a vestitiloru pe acea vreme in cele ostesiesci greci, si redicarea némului rimlenscu, a caruia mlatitia noi sadiții in Daci'a romana (sic) ne aflamu. Cunósce-voru mai incolo folosulu acestei carti toti acei scolastici, cari in scólele cele latinesci au ajunsu la vârsta de a cetf pe Virgilie in limb'a latinésca; cu adevratu multe se afla in autorulu celu latinescu, care nici cei mai procopsiti in limb'a latinésca nu le intielegu; necum tinerii prunci, cari pana acuma in limb'a cea romanésca acestu autoru nu l'au avutu spre a se potea ajutá si folosi cu densulu intru mergerea inainte a buneloru invetiaturi.

Mai incolo cunoscutu lucru iaste, precumu . . . (6 síruri intrerupte de rosura) prin Jupiter, Juno . . . si prin alti dumnediei . . . despre care atata amu pe fiesi-cine alu dogeni, precumu ori cate va afla, care crestinatatii si legiloru firii n'ar' fi potrivite, acele se nu le crédia. Eu cu adevratu le-amu intorsu din cuventu in cuventu séu mai bine dupa izvodulu celu latinescu; ne adaogandu séu lasandu ceva

afara; precumu au facutu ungurii, nemtii, francesii, talienni si alte némuri, care au intorsu in limbile sale pe autoru; pricin'a au fostu cá celu-ce va ceti romanéasca se póta intielege si versiurile cele latinesci.

Iara mai pe urma la sférsitul tom. II. amu adaogatu istori'a multoru dumnediei streini. si ale altoru lucruri, fara de a carora cunoscintia . . . (4 síruri intrerupte).

Si asia deplinu suntu incredintiati, precumu ficare in limb'a romanésca procopsitu aceasta munca a mea nu o va dice netrebnicu; si acést'a cu atata mai tare pocíu se dicu cu catu experiinti'a cea de tóte dilele ne invatia, cu cata rivua si pofta primesce neamulu nostru cele ce din mestesiugulu celu poeticescu purcedu.

Deci iubite cetitoriu, de amu potutu ceva face spre folosulu teu fórte me bucuru. Sibiu 16 Aprilie 1805. Vasilie Aronu (aci are semnulu de manu-propria.)

(Va urmá).

Epistole de ale repausatiloru.

(Urmare.)

Vien'a 5/17 Febr. 1850.

(Revelatiuni de mare valóre).

Frate Baritiu!

A dou'a di dupa ce ti-amu scrisu din Iaurinu*), pe la amiadi sosira deputatii banatieni la noi, in intórcerea loru dela Vien'a. Ei fura in Hochstrasse detienuti 6 dile. Ei plecara spre Pest'a, noi spre Vien'a la 1 dupa prandiu. Pana la Hochstrasse am venitu totu prin apa pana in fundulu carutiei. Dela Hochstrasse n'am mai gasitu apa, si inca in sér'a aceea amu venitu pe la 9 óre la Banndorf, 1/2 ora dela Bruck. Joi diminéti'a amu ajunsu la 6 1/2 ore la Bruck, la 7 amu plecatu pe drumulu de feru, la 9 amu fostu in Vien'a, unde amu gasitu pe ceilalti sanatosi. Barnutiú s'a intorsu din Sacsoni'a si se afla aici cautandu-se cu unu doctoru, subt care vedemu ca-i merge mai bine. Adres'a mea este:

Herrn I. Maiorescu.

Wien

Vorstadt Leimgrube, Nr. 2. — Zweiter Stock Thüre Nr. 8.

Inca astadi o se me apucu se compuiu catra Maiestate unu protestu pentru deputatiune in contra conchiseloru universitatii sasesci, pe care ne vomu grabi a'lu da curendu. Adi maine va sosi si Iancu cu Balintu. Teologii Caianu si Pamphiliu au sositu eri si ne-au spusu cá se aflá la Oradea candu au trecutu ei p'acolo; dar' era nópte, n'au vorbitu.

Scirea telegrafica sosita asera dela Parisu prin Berlinu aici, ca cabinetulu dela Temisa n'a primitu mijlocirea Franciei in caus'a cu Grecia, a produsu aici o intiparire profunda. Fara de a avea timpu de a me lasa in combinatiuni politice mai departe, insemnediu numai, ca Ludovicu Napoleone prin acesta au venitu intr'o crisa, carea in momentul, in care in Franci'a tote simptomele arata apropierea unui viitoriu furtunosu, merita a fi urmata cu cea mai incordata luare aminte.

L (aurianu) ti-a trimisu memorialulu ce deputatiunea a substernutu din nou ministeriului. Tote suntu bune si a propos. Dar noi totu suntemu fara tactu diplomaticu*). Suntu forte suparatu ca n'am ajunsu aici mai demultu, ca se iau parte la acesta lucrare, pentru care asera amu avutu o disputa lunga cu deputatii. 1) Era ore de lipsa de a mai infera pe nefericitulu episcopu Lemeni si numerosa lui partida din popime? Se lasamu ca este o mare nesimitate de a mai da cu petr'a in celu ucisu de altii, de a mai batjocori o marime caduuta: dar ore este timpul de a mai baga cutitul in propriile meruntaie si a le mai otii? Ce vomu castiga, pe a cui mana lucramu, candu o mai repetimu ca episcopulu cu numerosa lui partida, o mare parte a intelegintei romane si ca e mare, se vede din subscripturele pentru ei, nu suntu credintiosi? N'avemu ecsemplu la sasi? n'avemu la Oradieni, carii nu si dederu de golu pe episcopu, ci ilu luara sub scutul lor.

Adeveratu este ca la comisiunea cercetatore de daune, nu e nici unu romanu. Dar gubernatorulu, care fara indoie la pana acumu are acelu memorialu in mana, va raspunde: „Poteam face mai multu pentru romani, decatu se provocu pe ambele scaune episcopale, se si arate chiar romanii prin preotii loru tote pagubile? De ce nu le-au aratatu? „Are dreptate se se razime pe acesta, ca asia este, si consistoriile nici pana acum nu au datu acea relatiune. Si ore, daca intr'unu singuru punctu le damu ocaziune de a ne refuta, nu stricamu totul? Ne lipsese tactulu, tactulu. Dar lasa acestea.

Aici se indoiescu tare, daca episcopulu Erdeli a datu acea petitiune ce se vede in Bucovin'a. Apoi si porta datulu trimiterei la Bucovin'a mai vechiu decatu chiaru sosirea episcopului in Vien'a. Se indoiescu deputatii ardeleni si de aceea, deca Dobranu va fi datu memorialulu celu lungu ce l'amu lasatu la tine. Ca ci, intr'o di, in care eu lipsiamu la Schmerling, ilu dede episcopulu lui Dobranu etc.

Acumu me intorcu la tine. In scrisorea catre

*) Lips'a tactului diplomaticu este si astadi unulu din cele mai mari defecte ale romanilor din Transilvani'a si Ungari'a. Noi inca nu amu ajunsu ca se distingemu nici macaru intre articlii de diarie si intre negociatiuni diplomatice. Precumu in alte cateva, asia si in diplomatia, amu avea se mergemu la scola barbatiloru de statu ai Romaniei.

Red. Trans.

Laurianu, — de si ai disu ca urm'a e numai pentru elu, dici se mi spuie, ca ceea ce amu vorbitu cu gub. in 5. si 11. Ianuariu, adeca ceea ce mi-a vorbitu elu, sunt fatiarii. O innodi asta cu ideile daco-romane, cu care ne totu calumnie.*) Eu me totu gandescu pe ceti fundezi reflectiunea, — cu ce ti-am datu ocaziune la densa? Parerile mele le scii. Pesimistu n'am fostu nici odata, dar nici ilusiuni mari nu mi pociu face, si nu mi-am facutu decatu numai in Decembre 1848, pana nu se schimbara lucrurile. De temutu me temu, dar speranti'a nu o perdu, ca ci cumu am disu si gubernatorului, chiaru deca acumu n'am dobandi nimic, dar la cea dintai dieta o se avemu pe toti slavii si italienii in partea nostra si vomu casciga, — de va fi vreo dieta vre-odata; de nu va fi, atunci tocmai sperezu multu dela viitoriu. Intre vorbirile cu gubernatorulu ti-am spus eu tie, ca a si fi luat de adeveruri tote cate mi-a disu elu? Ore nu ti-am datu de intielesu ca me indoiescu, candu ti-am scrisu despre verb'a cu complotulu celu nascocitu, ca si-a insemnatu numele a doi oficiari militari: „ca se cercetedie, ori ca se i invetie minte,“ adeca alta data se pazesca secretele oficiului mai bine? Despre respunsulu la memorialulu negotitoriloru, relata retuli, am scrisu cuventele lui, si n'am cutediatu pe postie, prin scrisu a mi arata si indoielele; dar v'am datu de intielesu multu prin aceea, ca am disu pro omni easu se mi lu dati, se mi lu trimiteti, se lu dau deadreptulu lui Bruck. Prin ce dar ti-am datu ocaziune se dici se mi spuie, ca sunt tote acele fatiarii? Ore nu ti-am datu parerea mea odata pentru totu-deuna la Brasiovu: „Alles scheint eine ausstudierte Rolle zu sein?“ Pe langa tote aceste sunt si cuvente, din care nu te poti indoi, ca nu dusimanesce pe romani, ba inca ca i sprijinesce la unele. Ai primitu scrisorea, in care ti-am insemnatu instructiunile loru?

1) Ai vedutu ca se dicea se desarmedie pe toti romanii, afara de gvardiile cele credintiose sasesci, si deca era dusimanu, o potea face, si n'a facut'o, ci i-a desarmatu si pe ei.

2) Pana a nu veni gubernatorulu in Ardealu, comandantele cetatiei Alba, a pusu pe Muzatu si Ivanovicu se dea raporturi despre Landsturm, mai alesu despre Iancu, si ei si-au si facutu raporturile,

*) Inemicii nostrii ingrigisera din capulu locului, adeca indata dela intrarea generariului br. Wohlgermuth in Transilvani'a in calitate de gubernatoru, ca se i imple urechile cu daco-romanismu si se i insufe ura si urgia cumplita mai alesu asupra romaniloru din Romani'a, precumu o marturisii chiaru densulu intro altii si catre dn. dr Vasiciu siediendu ambii pe una grinda in carantin'a Temisiului. Wohlgermuth era omu de caracteru onestu si se adoperá din respoteri ca se fia inpartiale si dreptu, dara nu potea, ca lu influenti'a tare adversarii, pana ce in urma vedindu ca totu ilu scapa din mani, in 1851 ilu denuntiara chiaru si de „tribunu romanescu,“ si asia elu mori in Martiu mai multu de suparare in drumu catre Vien'a. Not'a Red.

celu dintaiu in 15., celalaltu in 22. Augustu 1849, in cetate subț ochii lui Augusti, după inspirarea lui, a aceleia, la care s'au țesutu tóte intrigele asupra romanilor. Raportulu lui Ivanovicu dela 22. Aug. este numai o pîra deadreptulu asupra persónei Iancului in 7 puncturi, din care tóte séu mai tóte afara de 2 sunt: „man sagt, — es lautet,“ — etc. Mûnzatu in acestu raportu dela 15. vorbesce bine de Landsturmulu lui Severu si de elu insusi; dar atinge in 2 locuri greu pe Iancu si in alu doilea locu si pe munteni peste totu cá periculosi pentru monarchia! Audi tu! Aceste raporturi, impreuna cu relatiunea lui Augusti, s'au trimisu prin comand'a-generală la ministeriu, si ca candu n'aru fi fostu de ajunsu calumniile si minciunile, se adaoga la raportulu lui Augusti eine Einleitung, in care se denéga Landsturmulu meritulu pentru monarchia, cá-ci din contra, Ianculu ar fi vrutu se ia cetatea pentru natiunea romana, ca stirpindu pe celelalte nationalitati sasa si magiara, se domnésca ea singura in Ardealu! Acésta introducere, celu pucinu ceea ce se afla astadi in archiv'a comandai generale, si pe care am avut'o eu in mana de am copiat'o, este scrisa de man'a propria a lui Glantz.*) Aceste s'au trimisu la ministeriu, póte indata după eliberarea Albei, dar de siguru in Octombrie 1849 pe langa raportulu comandai generale de acumu cu Nr. 269 si 279. Gubernatorulu incepe raportulu seu cu acésta: „In alaturatele acte ale comandai cetatiei Alba, se cuprindu mai multe imputatiuni ori acuse facute unoru prefecti, asupra carora eu am hotaritu se facu cercetare, dar acum e greu a) pentru lips'a de auditori, b) pentru intaritatulu spiritu alu poporului. Inse inainte inca pociu incredintia pe ministeriu, cá din acele pîri „manches übertrieben, andererseits aber meist der Rohheit des Volkes und der Abwesenheit der Anführer desselben zuzuschreiben ist.“ — Acesta e alu doilea punctu, din care eu pociu dice, cá gubernatorulu nu numai nu dusimanesce, ci pre cátu ilu érta impregiurarile, pusetiunea si instructiunile, ne-ar si ajuta, cá ci aceste le-a scrisu elu atunci, candu se intorsese din calatoria de prin munti si inca nu avea nici raportulu prefectiloru, nici pe cele de mai tardiu ale oficiariloru. Mai gandesc cá serie prin conceptulu lui Glantz, care e omoritoriulu nostru. — Ceealalta, cá a datu raporturile celelalte tóte, afara de cele mai susu atinse rele, — unui romanu se le lucreze, o tacu, cá-ci te poti teme, cá din man'a lui Glantz póte se esa mai pe urma schimbatu; — dar cu tóta saraci'a si neesperinti'a mea cu

*) Florian Glantz, fostu secretariu la comand'a generală din Sibiu, cu care comitetulu romanescu din 1848,9 avea a face mai in tóte dilele, omu desteptu, inse reu voitoriu romanilor si aplecatu a crede la ori-ce denuntianti miserabili, de care apoi se folosia contra nóstra la tóte ocasiunile. De câteva-ori fu prinsu, cumu se dice pe romanesce, cu brandi'a in mana.

Not'a Red.

manipularile de acolo, am ingrigitu se'lu am, si cumu va esi dela romanulu, si cumu va esi din cancelari'a comandai. Altele le tacu. De aici inse nu urmédia cá asi crede totoloru vorbeloru gubernatorulu. Ei, eu aci iti dedeiu o relatiune despre ceea ce am descoperitu. Dar nu gandi cá ti-o dau numai pentru observarea ta cátra Laurianu. Eu eram determinatu se'ti facu cunoscute tóte, si nu cutediamu din Sibiu. Tu esci redactorulu romanu si esci datoriu a sci unde ne aflamu, si noi suntemu datori toti a te informa de tóte, celu pucinu eu asia 'mi intielegu datori'a. Mai asculta dar. După tóte câte ti-am atinsu, amu copie, precumu pe scurtu ti-am scrisu din Laurianu.*) Intre documentele comandai dela Alb'a se afla si scrisori de ale Iancului, scrise de elu in limb'a romana cátra Augusti; aci, in actele comandai Albei suntu traduse in germanesce. Dar ce traducere? Éca o proba. Unde Iancu serie: „Cu totu Landsturmulu, ori tóta óstea, ori tóte poterile de subț comand'a mea, ei an tradusu de subț stapanirea mea, hoc est: „Die unter meiner Botmässigkeit stehende Gebirgsmacht,“ si cuventulu pusu de ei Botmässigkeit, l'au trasu totu ei cu cerusa rosii'a ca se bata la ochi! — Aceste pana acumu suntu tóte facute subț influinti'a dlui Augusti inamiculu nostru celu de mórte, si aceste suntu singurele documente ce ministeriulu astadi, pana astadi, are la mana despre faptele romanilor! Te vei mira dar, cá aici opiniunea este reá despre Landsturmulu nostru si despre noi? Dar gubernatoriulu esindu prin munti, si fiindu incungiuratu si de romani, au veditu cá lucrulu nu e cumu ilu spune Ivanovicu si Mûnzatu cátu pentru Iancu. Asia dar provóca pe toti oficiarii carii au fostu pe langa Landsturmulu, ca se'si dea raportele „gewissenhaft und der Wahrheit gemäss.“ Deci oficiarii facu raporturi, Ivanovicu si Mûnzatu facu si ei, adou'a-óra. Acumu nu mai stau subț influinti'a lui Augusti. Alu lui Ivanovicu ilu ai; ai veditu cá spune faptele Landsturmulu bine, numai detrage Iancului, cá a ingrigitu numai de siguranti'a sa, si cá a vorbitu cu emigratii reu de óste si curte; dar hotiu si talchariu nu'lu mai face; ba fiindu-cá toti nu cutédia a'si adscrie siesi comand'a Landsturmulu, urmédia de sine, cá Iancu a fostu sufletulu. Mûnzatu face inca doua raporturi. Nu mai atinge pe Iancu cu nici o vorba rea; ér pe Axentie si Landsturmulu lui ilu lauda asia de tare, in cátu guberniulu la margine insemnédia cu cerus'a: „antragen auf eine allgemeine Belohnung des ganzen Axente'schen Bataillons,“ si de Axente insemnédia, la marginea raportulu II. alu lui Mûnzatu, cá de cumu-va s'ar condamna, — era tocmai inchisu — se i se iea meritele in bagare de séma, spre a i se ierta. Gratze face unu raportu, despre mai toti prefectii, si mai vertosu de Iancu, ca care nici

*) Acea scrisóre nu o mai avemu.

Red.

unu romanu n'ar fi potutu face. Ilu lauda pana in ceriu, taia calumni'a de separatismu, si dice ca a avutu numai 2 cugete: sustinerea tronului si scaparea natiunii sale prin sacrificie pentru integritatea monarchiei; ér de Landsturm dice, ca a avutu „viel edlere Zwecke als Raub und Plünderung,“ — si adaose, ca n'a jefuitu nimeni! Raportulu lui Gratze este cu atatu mai ponderosu, cu catu elu se escusa la inceputu pentru-ca a intardiatu cu darea lui, si motivulu intardierei ilu pune, ca a cercetatu prin cali private despre cealalta purtare a Ianului de mai tardiu, adeca candu a remasu singuru fara óstea imperiala; priu urmare testimoniulu lui este validu pentru tóta campani'a Ianului. Despre acésta purtare din urma, pe candu cu Ivanovicu, dice Gratze, ca elu este „moralisch überzeugt,“ ca cu scirea Ianului nu s'a facutu la nimeni pe lume vreo nedreptate.*) Alu lui Alberti**) este asemenea fórté bunu si onorificu. Afara de aceste 4 rapórté, séu 5, — fiindu-ca Múnzatu mai da dona, — mai este si alu betivului Gaspar. Acesta ocaresece Landsturmulu din tienutulu Sibiului, ca ci l'a lasatu pe elu la Turd'a, si dice, ca „aus Feigheit“ s'au resipitu dela Turd'a, dinaintea dusimanului ce era la Huiedinu! Cuventele lui! Turd'a si Huiedinu! De celu sasescu dice, ca adevveratu n'a facutu nimicu, dar celu pucinu n'a fugitu de dusi manu la Ganfalau! Aceste harthii le am tóte copiate. Cu aceste se indreptédia caus'a si esu meritele Landsturmului la lumina. Ori-cumu va raporta gubernatoriulu, in man'a mea sunt harthii, cu care vomu goli noi pe calumniatori si vomu arata meritele. Reulu celu mai mare este acumu, ca raportulu gubernatorului se intardie din cauza lui Axentie, care nu l'a fostu subscrisu pe alu seu nici la plecarea mea! Me temu pana atunci se nu esa statutulu pentru Transilvani'a.

Inca odata, aceste ti le-am scrisu ca unui romanu si redactoriu, nu ca se le publici, ci ca se le scii, ca se scii in catu poti apara caus'a natiunii, pre catu depinde de meritele ómeniloru nostri; ti-am scrisu, ca se aibi curagiu a te infige tiapanu, sciindu acumu, ca avemu documente sigure de a zdrobi pe calumniatori; dar inca se nu dai de intielesu, ca avemu in mana si pe draculu si pe ciocanulu cu care se'i spargemu capulu.***) Voiu informa si pe Ormuzache, dar' informéza'lu si tu, si i scrie si lui se fie discretu. Se lasati pe mine, candu voiu gasi eu cu cale a esi la lumina. Trebue se avemu rânza diplomatica, se ingitímu si se tacemu. De cumva

*) Capitanulu Gratze servise la regimentulu I. romanescu granitariu, era omu inpartiale si onestu. Red.

**) Comitele Alberti, pare-mi-se, italianu germanisatu, capitanu de cavaleria, apoi maioru, omu dreptu. Red.

***) Tocma in acea luna Februariu s'au suppressu Gazet'a si Fói'a, prin urmare chiaru de ar fi permis interesesele nóstre, nu se mai potea publica nimicu. Red. Trans.

vomu mirosi ca e aprópe se se dea statutulu pentru Transilvani'a, amu gata frasulu cu care se atingemu lucrulu, NB. déca meritulu are dreptu de a fi consideratu la deslegarea causei nóstre.

Suntu curiosu se stiu, ce ai mai descoperitu, ce blastematia dici ca ai mai aflu? Esci datoriu se ne informezi si tu de tóte*). Ideile de daco-romani, sciú bine ca e ásia, ca-ci ti-amu spusu ca si mie mi-aruncá gubernatorulu si'mi dise „Destépta-te romane.“ Dupa ce i-amu observatu multe, a disu, ca elu ca soldatu ride de acésta, ca-ci tréb'a ar' veni la sabia, si déca suntemu voinici se batemu 3 poteri, bine, atunci si meritamu se o facemu! Mi-a disu si aceea, ca elu personalu nu o crede. (D-dieu se'lu scie!), dar' mi-a adaugatu, se ne curatimu de ea in Vien'a, unde acestu prepusu se sustiene de cabinetulu rusescu! Audi!

Eu suntu si ocupatu si regusítu tare, cu captusielu reci ude la gútu; nu pocíu esi din casa. N'amú vorbitu inca de damele cele protectóre. — Me!! unii dicu, ca Raiacici ar' fi aici sub óre-care padia!! — Draculu scie; lasa-o nu o publica inca. Banulu se afla in crisa cu ai sei cei de acasa. Multe se vorbescu, lasa-me acumu, ca suntu si ostenitu si nesatosu. Sarutare dloru Vasici, Murasiani.

I. M.

Vien'a 8 Iulie 1850**).

Frate Baritiu!

Scriu de astadi, de si vedu ca de post'a de astadi amu remasu. De trei nopti, de candu amu plecatu la Praga, n'amú dormitu nici 3 óre, si astadi la 9 óre, candu venii acasa si dedei peste scrisórea ta dela 30 Iuniu, carea venise ieri, amú alergatu de amú adunatu pe toti la Mocioni, ca se ne consultamu despre cele neasteptate ce vedému din scrisóre-ti. Amú fostu eu, Aronu, Laurianu, Dobranu, Manu, Aldulea si Mocioni. Eu adeca, ca se facu lucru si iute si bunu, dupace amú fostu scrisu lui Haase tóte cate m'am priceputu, inse mai tardiu, decatu vei fi crediutu tu — ca-ci candu venise scrisórea ta cu cele catra Schoeller si Haase, eramú atatu de ocupatu, in catu 5 dile amú fostu nevoitu a'ti da lucrulu la o parte — m'am convinsu, ca se voru nasce dificultati, si fiindca tocmai capetai dela fratele Martinovici 50 fl.

*) Dara scrisorile suspecte se prindea adesea in Sibiú, pana a nu ajunge la Vien'a. Acésta inpregiurare o uitase Maiorescu. Red. Trans.

**) Vre o 6 scrisori din anulu 1850 se ocupa mai multu numai cu planulu infintiarei de tipografia romanésca, asia si acésta. Delaturamu pe celelalte, publicamu pe acésta, ca materialu la monografi'a tipografiiloru nóstre, ca documentu, ca guberniulu nici in a. 1850 nu ne permitea se infintiamu tipografia romanésca, ci cautá preteste ca se scape de insistenti'a nóstra, si le aflá. In fine tipografi'a din Brasiovu se infintia abia in a. 1851 sub alta numire. Not'a Red.

c. m. dela Pest'a, cà-ci alti bani n'aveamu — a 4-a di dupa scrisóra mea catra Haase, adeca Vineri sér'a in 5 Iuniu me pusei pe drumulu ferecatu si Sambata in 6 la 12 óre amu fostu in Prag'a. Dela 3 óre pana la 6 amu lucratu cu dr. (de drepturi) Rudolffu Haase, si ne intieleseramu bine. Dupá aceea amu plecatu se facu cunoscintia cu Schafarick, Palaczki, Hanka, Gabler — notabilitati cechice. Sér'a amu petrecutu cu ei pana la 2 dupa miediulu noptiei, Dumineca diminèti'a amu fostu la Schafarik dela 9 pana la 10 1/2; apoi la Haase pana la 12 1/2, unde amu terminatu lucrulu, dupa ce me informasemu despre tóte. Pana la 2 óre dupa prandiu amu fostu la Palaczki éra — apoi amu pranditu, m'amu preparatu de întórcere si la 6 óre aséra amu plecatu inapoi. Astadi la 9 óre amu ajunsu acasa, multiamitu si de tipografia, si de cunoscintiele facute si innodate cu cei mai renumiti boemi. Candu deschiseiu scrisóra ta si aruncaiu ochiulu pe Bescheid, me turburaiu si alergaiu cumu ti-amu scrisu susu, de i-amu adunatu cá se vedemu ce parere au ei. La 2 1/2 dupa prandiu me inturnaiu acasa, si me apucaiu se scriu lui Haase, si adormii cu condeiulu in mana. M'amu culcatu cà nu mai poteamu, si asia a remasu si scrisóra catra Haase de astadi, si asta catra tine. Lui Haase scriu aratandu'i si resolutiunea de verbo ad verbum, cá se mai amane lucrulu, si intr'aceea se me invetie si elu, si in intielegere cu alti cunoscatori de acolo din Prag'a, cum se apucamu lucrulu? Ér' daca Haase, dupa catu scie elu, si dupa judecat'a rei-peritiloru Cechi, este siguru cà vomu castiga voia, incépa dupa cum ne-amu intielesu. La tóta intemplarea, fiindu-cà tés-curí si litere totu ne voru trebui, in Blasiu, si alte locuri mai pe urma, elu se aiba preparate de tóte, cá candu 'i voiu scrie se póta numai incarca si espedi; insa bani acumu nu'i potu dá! Asia scriu lui Haase, nu m'am priceputu mai bine, nici nu me pricepu. Elu este omu de omenia. Contractu n'amu facutu, decatu ne-amu intielesu, si amu luat u lista de obiectele tipografice, cumu le-amu asiediatu pe urma amendoi. Asta e subscrisa de elu. Scadiendu Glättpresse, si impucinandu petit cyrill et petit fractur (intr'a dou'a scrisóre dici cu eróre garmond!) ne-a esitu sum'a de 3740 fl. 36 cr. Inse noi amu mai schimbatu. 1) Walzengussmaschine tu ai 40 fl.; Haase dice ca'ti ajunge se fia de Eisenblech, care costa numai 8 fl. (séu poti se iai done de Eisenblech), deci aci amu scadiutu 32 fl. Apoi, 2) Zierschriften Cyrill m'a facutu se pricepu, ca ori si cum, dupa tipografi'a ta tóte le-ai pusu prea mari la sum'a pundiloru. Deci tóte Zierschriften, care stau din 8 séu pundi, le-amu impucinat u asia, ca mai dandu'ti la ele si din antiqua, adeca Zierschriften antiqua, pe care nu le ceri, totu capeti mai multe decatu cere proportiunea tipografiei si decatu ceru lipsele ce poti avea de ele. De aci dar' amu mai scadiutu 60 fl. 45 cr. Deci cu totulu din sum'a de 3740 fl. 36 cr. amu scadiutu 92 fl. 45 cr., si asia dupa cum amu

lasatu foi'a intre noi, taia tipografi'a 3647 fl. 31 cr. Ei dar' aici nu intra vignetele. Haase dice cà cu 100 fl. poti luá o quantitate fórte mare, de tóte si frumóse. Elu imi va trimitte mane tóte formele, cá se alegu. Eu inse, nu o se iau mai multu, decatu de 80 fl., pentru cá se ne mai remana ceva pentru impachetatu in cutii, cu tóte cà mi-a disu, cà asta póte se o faca dela sine, séu si de va cere ceva, va fi unu pucinu. cá de 15—20 fl. Denique eu facu tóte asia, cá se mai remana ceva din 3800 fl., cà-ci ce sci ce se póte ivi pe urma, ca'ti mai trebue.

Ei, dar' Haase n'are Bourgeois Cyril — taiate dupa form'a celoru-lalte, ci elu in locu de Bourgeois de aceste are pe cele cu care a tiparitu Cogalniceanu, si odinióra Carcalechi, adeca $n = n$ si $x = u$, éta cumu ti-alaturu aci unu petecu; NB in literile din acestu petecu, in cele mici x este v ; dar' in forma tiparita, ce nu mi-a dat'o, are x urechiatu. Eu nu sunt u nici decum de parere se le iai tu pe aceste, cà sunt u urite. Ele firesce sunt u mediu intre petit si garmond. Acestu mediu nu e necessariu absolute. Mai tardiu va turna Haase si forme pentru unu Bourgeois Cyril dupa celelalte, si atunci iti va trimitte. Scria-ne cumu vrei, cà-ci ele in lista au remasu, adeca nu s'an stersu. Daca'ti placu, se remana; dar' eu asi dice cà sunt u urite, si ai mai poté asteptá. Dar' cele 42 buchi, ce dici se nu lipsésca? Care sunt? Eu intielegu asia. Noue ne vine se ne disputamu despre form'a cea vechia a litereloru, si atunci de esemplu cauta se aduci si buchile cum erau. Nu e asia? Ei bine, Haase n'are forme de acele, cum se tipareau cartile nóstre; dar' are de acele, ce sunt u in tipariulu rusescu bisericescu, facute de Schafarik dupa manuscrisele vechi. Éca unu petecu de esemplu, Eu inea cunosc u paleografi'a acésta, si in adeveru form'a data de Schafarik se asemena multu cu scriptur'a gréca din seculii 9—12. Alte nu are. Eu sunt u de parere se ne arunce cati-va fusti de aceste; cà-ci tu nu o se tiparesci carti cu ele — ci cum diseiu, de esemplu si pentru esemplu sunt u prea bune aceste, cà representa bine form'a antiqua. Scrie'mi daca vei asia? Episcopulua tri misu Apostolulu, ba Evangeli'a tiparita sub Mog'a in Sibiiu si cere se'i tórne Haase asia. — Daca episcopulu va remanea in parerea acésta, care ilu va costa multu, atunci din acele iti va da si tie. Dar eu iti spunu, cà form'a ce ti-o trimitu, e mai aprópe de cea antiqua cyrillica, decatu cea din evangeliu. Aceste amu a'ti face cunoscutu pentru tipografia, adeca ce-amu facutu. Inca una: din fractur garmond e pucinu 1 1/2 ctr.; Haase dice cà reu va ajunge de o cóla. Se nu mai luamu 1/2 ctr.? Cá culegatoriulu se nu se ametiésca, se amestece romanica cu antiqua, Haase la turnatu, in fundulu litereloru va face la romanische unu semnu, si la antiqua 2. etc.

Ordinea catra Schoeller e totu la mine, nu m'amu aratatu cu ea, adeca Schoeller nici nu scie, prin ur-

mare amiculu nostru e fara griji, nu suntu eu copilu.

Cum dicu, dn. I. G. I. póte dispune cu ordinea, cà eu nu dau nici o para pana nu'mi veti scrie.

(Va urma.)

Cuvente elinesci antice in limb'a romanésca.

(Urmare.)

Romanesce.	Elinesce.	Latinesce
	C.	
Calapodu,	<i>Καλαπόδιον,</i>	
Cale,	<i>Κέλευθος,</i>	
Calu,	<i>Κέλης,</i>	
Calîpu,	<i>Καλάπους,</i>	
Candela,	<i>Κανδήλα,</i>	Candela.
Caponu,	<i>Κάπων,</i>	Capo.
Capu,	<i>Κύβη,</i>	Caput.
Caru,	<i>Κάρρον,</i>	Carrhus.
Carte,	<i>Χάρτης,</i>	Charta.
Cascu,	<i>Χάσκω,</i>	
Castoru,	<i>Κάστωρ,</i>	Castor.
Castronu,	<i>Γαστροών,</i>	
Cataroïu sau Gutu- raiu,	<i>Κατάρροος,</i>	Catarrhus.
Chivernisescu,	<i>Κυβερνώ [de unde</i>	
Chiverniséla,	<i>Κυβέρνησις,</i>	
Chiparosu,	<i>Κυπάρισσος,</i>	Cupresus.
Chipu,	<i>Τύπος,</i>	Typus.
Clistiru,	<i>Κλυστήρ,</i>	Clyster.
Códa,	<i>Κόδδα (Sirac.),</i>	
Cóla (de chartia),	<i>Κόλον,</i>	
Cóma,	<i>Κόμη,</i>	Coma.
Covrigu,	<i>Κόλλιξ,</i>	
Coliba,	<i>Καλύβη,</i>	
Coliva,	<i>Κόλλυβον,</i>	
Colivie,	<i>Κλωβιον,</i>	
Colica,	<i>Κωλική,</i>	
Coróna,	<i>Χορωνός,</i>	Corona.
Cositoru,	<i>Κασσίτερος.</i>	
Cotetiu,	<i>Κόττος (cocosiu), séu</i> <i>Κόττα (gaina).</i>	
Cucu,	<i>Κόκκνξ,</i>	Cuculus.
Cucuvaie,	<i>Κικκάβη.</i>	
Culegu,	<i>Συλλέγω,</i>	Colligo.
Cunoscu,	<i>Γι(γ)γνώσκω,</i>	Cognosco.
Cupa,	<i>Κύπη, Κύπελλον,</i>	Cupa.
Curte,	<i>Χόρτος.</i>	
Cura,	<i>Ψρα,</i>	Cura.
Cutie,	<i>Κυνίς,</i>	Cista.
Crinu,	<i>Κρίνον.</i>	
Cristalu, si Clestaru,	<i>Κρύσταλλος,</i>	Crystallus.
Csirixiu,	<i>Οξύρόνγγος,</i>	Cxyrrinchus.
Cacatu,	<i>Κάκη.</i>	
Caltiunu,	<i>Κάλκιος, Καλκίνος,</i>	Calceus.
Calamariu,	<i>Καλαμάριον,</i>	Calamarium.
Camara,	<i>Καμάρα,</i>	Camera.
Camila,	<i>Κάμηλος,</i>	Camelus.
Caminu,	<i>Κάμινος,</i>	Caminus
Caramida,	<i>Κεραμίς, -ίδος,</i>	
Caine,	<i>Κύνω,</i>	Canis.
Canepa,	<i>Κάναβος,</i>	Cannabis.
Cârpa,	<i>Κάρπασσος.</i>	
Ladinu,	<i>Λάδανον,</i>	Ladanum.

Lae,	<i>Λαός.</i>	
Lacrima	<i>Λάκρονον,</i>	Lacryma.
Lalanghite,	<i>Λάλαγγες si Λαλάγγια.</i>	
Lampa,	<i>Λαμπάς,</i>	Lampas.
Lance,	<i>Λαγκία,</i>	Lancea.
Lapte,	<i>Γάλα, -λακτος,</i>	Lactis.
Léganu,	<i>Λίκνον.</i>	
Livede,	<i>Λιβάδιον.</i>	
Licuriciu,	<i>Λικουρίς si Ανκωρίς.</i>	
Limanu,	<i>Λιμήν.</i>	
Lingu,	<i>Λίγω,</i>	Lingo.
Linu,	<i>Γαληρός.</i>	
Linu (de calcatu struguri),	<i>Ληρός.</i>	
Litra,	<i>Λίτρα,</i>	Libra.
Liturghie,	<i>Λειτουργία.</i>	
Logofetu,	<i>Λογοθέτης.</i>	
Lupu,	<i>Λύκος,</i>	Lupus.
Lustrezu,	<i>Λιστρόω [de unde</i>	
Lustratu,	<i>Λιστροτός.</i>	
Lausa (femeia in fa- cere),	<i>Λεχούσα séu Λεχώ.</i>	
Lana,	<i>Λήνος,</i>	Lanea.
Macu,	<i>Μήκων.</i>	
Mama,	<i>Μάμμα, Μάμμη.</i>	
Mantie,	<i>Μανδήνη.</i>	
Marturu,	<i>Μάρτυρ,</i>	Martyr.
Machina,	<i>Μηχανή,</i>	Machina.
Meditatie,	<i>Μελέτη,</i>	Meditatio (si verbu).
Meditu,	<i>Μελετώ,</i>	Medito.
Melancholie,	<i>Μελαγχολία,</i>	Melancholia.
Mengena,	<i>Μάγγανον.</i>	
Merticu,	<i>Μερτικόν.</i>	
Mesteru,	<i>Μήστωρ.</i>	
Migdala,	<i>Άμυγδάλη,</i>	Amygdalum.
Miere,	<i>Μέλι,</i>	Mel.
Mijescu,	<i>Μύω [de unde</i>	
Mijire,	<i>Μύσις.</i>	
Micu,	<i>Μικρός.</i>	etc. etc.

Nr. 325—1877.

Procesu verbale

Iuatu in siedinti'a ordinaria a comitetului asociat. trans. tienua la 13 Novembre c. n. 1877 sub presidiulu dlui v-presiedinte Iacobu Bologna, fiendu de facia dnii: P. Dunc'a, E. Macelariu, Ios. St. Siulutiu, Bas. Popu-Harsianu, I. V. Rusu, I. Popescu, Const. Stezariu, dr. Ios. Hodosiu, dr. I. Borcea, dr. Ilar. Puscariu, I. Pred'a, E. Brote, P. Petrescu.

§ 122. Dn. cassariu perlege conspectulu despre perceptiunile si erogatiunile asociat. pre tempulu dela sisdinti'a comitetului din 15 Septembrie a. c. pana la siedinti'a presenta. Din respectivulu conspectu se vede, cum-cà in restempulu numitu s'au incassatu 1056 fl. 17 cr. si s'au erogatu 1077 fl. 29 cr. Nr. prot. 323 1877).

Se ia spre scientia.

§ 123. Totu dn. cassariu perlege conspectulu despre starea fondului academiei pre tempulu acestei siedintie. Din acelu conspectu resulta, cà fondulu academiei are in proprietatea s'a 14739 fl. 66 1/2 cr. (Mr. prot. 324, 1877).

Spre scientia.

§ 124. In necsu cu conspectulu cassariului de sub § 123 se raportéza specialu despre banii incursi

la fondulu asoc. pre tempulu dela siedinti'a comit. din 15 Sept. a. c. pana la siedinti'a presente, si a-nume:

a) Prin directiunea despartimentului cercuale alu Sighisioarei (XXI) s'au tramisu cá tacse de membrii ord. 16 fl. v. a. (Nr. 273, 1877).

b) Prin directiunea despart. cerc. alu Brasiovului (I) s'au tramesu cá tacse de membrii ord. si ajutatori 55 fl. v. a. (Nr. 280, 1877).

c) Prin directiunea despart. cerc. alu Sibiului (III) s'au tramisu cá tacse de membrii ord. si oferte incurse cu ocasiunea adunarei gen. cerc. tenute la Vizocn'a in 2 Septembrie a. c. 37 fl. 58 cr. si 15 franci in moneta sunatória (Nr. prot. 294, 1877).

d) Prin directiunea despart. cerc. alu Clusului (X) s'au tramesu cá tacse de membrii ord. incurse cu ocasiunea adunarei gen. cercuali tenute in Budatelecu la 15 Septembrie a. c. 80 fl. v. a. (Nr. prot. 317, 1877).

e) Au mai incursu de adreptulu la cass'a asoc. cá tacse de membrii ord. 20 fl. v. a. (Nr. 274, 1877).

g) Cá procente obvenitórie cu 1. Nov. 1877 dupa unu loosu de Lotheria din 1860 au incursu pentru fondulu asoc. 3 fl. 34 cr. (Nr. prot. 320, 1877).

f) Cá procente obvenitórie cu 1. Octobre si 1. Novembre 1877 dupa diverse obligatiuni de statu au incursu in a. c. 269 fl. 8 cr. (Nr. 318, 1877).

Se iau spre scientia.

§ 125. Comisiunea esmisa in siedinti'a comit. din 15 Sept. a. c. § 120 raportéza asupr'a scriptei dlui secret. I. G. Baritiu d-to 13/25 Aug. a. c. relative la representarea ramului etnograficu in afara.

Dn. referente alu comisiunei numite dr. Il. Puscariu arata, cá dn. G. Baritiu la intrevenirea d lui prof. gimn. in Brasiovu Enricu Neugeboren a tramisu museului etnograficu din Lipsi'a unu operatu, carele contine descrierea pre scurtu a costumeloru poporului romanu din Transilvani'a si din Ungari'a. Arata mai departe, cá amentitulu domnu a tramisu unu esemplariu din acelu operatu si la comit. asoc. cu acelu scopu, cá se delibereze asupr'a lui, si aflandu de bine se decida compunerea unei espusetiuni de costume romanesci de cele mai frumoése, séu celu pucinu de caracteru anticu, séu déca acest'a nu s'ar potea pune in lucrare, se se compuna celu pucinu o colectiune de fotograme de atari costume, ilustrate cu tóta fidelitatea, de marime celu pucinu de 25 centimetri inaltime si 10 centimetri latime, spre a le tramite in diverse esemplarie atatu la Lipsi'a catu si dóra la adunarea gen. dela Símleu, si póte dóra si la Parisu.

Comisiunea in urmarea celor espuse mai susu, prin referentele seu, vine a face urmatórea propunere:

Comitetulu se ia la placuta cunoscientia operatulu tramesu de dn. G. Baritiu, ér' cu privire la meritulu scriptei respective vinu a se distinge si resolvi 4 intrebari si anume:

a) Afla comit. de lipsa si oportunu a intempiná

trebuinti'a sulevata pre terenulu etnograficu, in catu privesce poporulu nostru romanu. Primindu-se punctulu acest'a in modu afirmativu, afla comitetulu de bine:

b) A face pregatirile pentru o espusetiune de costume la adunarea gen. din Símleu? séu

c) a intreprinde numai colectiune de costume si fotografii ale costumeloru romanesci. Primindu-se punctulu acest'a in modu afirmativu, afla de bine comitetulu

d) a tramite fotografii de costume romanesci museului din Lipsi'a si la Parisu?

Revenindu asupr'a amentiteloru intrebari, comisiunea propune a se raspunde la intrebarea de sub a) in modu afirmativu, cá adeca comit. se decida a representá, dupa potentia si ramulu etnograficu, cá unulu ce apartiene la cultur'a unui poporu.

Pentru realisarea scopului acestuia, cu abatere dela mediulócele de sub b) comit. se accepteze de-o camdata mediulócele de sub c), a procurá adeca prin mediulócele ce le va avea la dispositiune, costume si fotografii, despre costumele de astadi ale poporului romanu, fotografiile in marimea indigitata de dn. Baritiu; totu-odata a acuirá cadre de costume vechi istorice, séu copie dela acele, din museu si dela privati, pre unde se voru afla.

Áceste fotografii (răspunsu la intrebarea de sub d), se se pastreze cá proprietate a asociatiunei, si incatu va posede asoc. esemplare augmentate, se servésca si in afara la Lipsi'a si in alte parti cu duplicate si copii, ér' cu costumele originale se se dispuna dupa voi'a oferentiloru. Presidiulu submite la discussiune raportulu respectivu cu propunerile comisiunei amentite.

Dn. Macelariu luandu cuventulu propune, cá comit. se ia dispositiuni pentru procurarea de costume romanesci in natura si dintre cele procurate cele mai frumoése si mai corespundietórie, se se tramitia la espositiunea din Parisu; spre acelu scopu se se incerce tóte midiulócele posibili, se se esmita si unu apelu catra inteliginti'a romana.

Dn. Pred'a inca propune a se face colectiune de costume romanesci originali, dar' acele se se pastreze la asociat. cá obiecte de valóre istorica.

Dupa debateri indelungate si serióse, in decursulu carora membrii presenti isi descoperira opiniunile sale relative la obiectulu din cestiune, in fine presidiulu reasumendu opiniunile desvoltate, submite la votu propunerile comisiunei in combinare cu propunerile d-loru Macelariu si Pred'a.

Pre bas'a indigitatelor propuneri, comitetulu aduce urmatoriulu conclusu:

Se se intreprindia colectiune de costume romanesci in natura si in fotografii, cum si cadre de costume vechi istorice ori copii de pre acele din museu si de pre la privati (p. a. si c. din propunerile comisiunei), cá astfelu se se representeze inaintea lumii civilizate si acestu ramu etnograficu, ce apartiene la cultur'a unui poporu.

Spre acestu scopu se se incerce tóte midiolócele possibile si se se exmita unu apelu càtra inteligenti'a romana si poporul romanu.

Fotografiile (p. d. din propunerea comisiunei) se se pastreze cá proprietate a asociatiunei, si in càtu va posiede asociat. esemplaria augmentate, se se tramitia copii si duplicate la Lipsi'a si in alte parti, ér cu costumele originali, se se dispuna dupa voi'a oferentiloru respectivi.

Redactarea apelului amentitu se concrede biroului asociatiunei.

Verificarea acestui procesu verbale se concrede domniloru membrii Macelariu, dr. Puscariu si Preda.

Sibiui, datulu de susu.

Iacobu Bolog'a,   Pentru secret. II.
v-presiedinte.   Ioane Rusu.

S'a perlesu si verificatu. Sibiui, 16. Nov. 1877.

E. Macelariu mp. Dr. Ilarionu Puscariu mp.
Ioanu de Preda mp.

Despre alegerea membriloru in societatea academica romana.

In anulu acesta s'au mai alesu la societatea academica doi membrii actuali, unii honorarii si altii membrii corespondenti. Acelea alegeri detera ocaziune la inputari, precumu: cà de ce nu s'au alesu si din cutare tiéra; cu ce titlu se va fi alesu cutare persóna; pentruce nu se mai alegu membri actuali din provinciile monarchiei austro-unguresci. Acésta din urma inputare se suna de cati va ani.

Credemu cà e timpulu a se da lectoriloru nostrii, cu statutele societatii academice in mana, informatiuni catu se pòte mai exacte si precumu speramu, inpacatórie de spirite.

Ce dicu statutele? Membrii societatei academice sunt séu actuali séu onorari (art. 5). Membrii actuali nu potu fi decatu romani cunoscuti prin opurile loru literarie si scientifice, si cari totu-deodata se bucura de o viétia respectabila. Ei sunt pe viétia si nu potu fi scosi decatu in casuri grave si dupa decisiunea motivata a doue treimi ($\frac{2}{3}$) din membrii actuali presenti (art. 6). Membrii onorari se numescu de societate atatu dintre romani catu si dintre straini. Ei suntu séu puru onorari, séu corespondenti, séu donatori. Membrii onorari se numescu dintre barbatii de litere si sciintie, carii prin opurile loru aru aduce servitie societatiei. Membrii corespondenti se numescu dintre barbatii de specialitate, carii se insarcina a face certe servitie societatiei. Membrii donatori suntu cei ce voru contribui celu pucinu una miie galbini in fondu la scopulu societatei (art. 9). Membrii onorari au dreptulu se asiste cu votu consultativu la siedintiele societatei. (art. 10). Spre a poté fi membru actuale, se cere se fia prezentatu de doi membrii actuali, se dea inscisu, cà in casu de a fi alesu, se va supune statutelor, si apoi se intrunésca in scrutinu sec. a doue-treimi din voturile alegatoriloru presenti; éra membri onorari si corespondenti se alegu la propunerea cate unui membru actuale, cu majoritate absoluta a membriloru presenti (art. 11). Se intielege de sine, cà propunetorii séu

candidatorii au se'si faca propunerile in scrisu, se le depuna celu pucinu cu 1 di inainte pe més'a presiedentelui, cà acesta se le pòta inscrie la ordinea dilei pe una din siedintiele urmatórie, candu apoi propunetoriulu are se dea colegiloru sei in confidentia informatiune despre meritele fia-carui candidat, despre positiunea sociale, inca si de temperamentulu loru. Totu asia este invederatu, cà fia-care membru actuale se va incumeta se propuna mai multu numai persóne pe care le cunósce de aprópe, din provinci'a séu regiunea in care se afla densulu, si nu va trece pe de inaintea altoru collegi ai sei din alte provincii, ci va lasa cà acestia se candidedie dintre cunoscutii loru, pentru carii se pòta lua asupra le óresi-cumu si responsabilitate morala. Asia, dara, déca estimpu s'au alesu mai totu ardeleni cà membrii honorari si corespondenti, caus'a este simplu numai aceea, cà pe acestia 'ia propusu si recomendatu unu membru ardélenu asia, in càtu toti au fostu alesi, pare-mi-se in doue siedintie, in unanimitate. Totu ce s'a observatu membrului propunetoriu de catra colegii sei in una siedintia din Semtembre a. c. a fostu, cà ar fi chiaru in interesulu bine intielesu alu membriloru onorari si corespondenti, cà se nu'si pregete a trimite societatei academice din tóte publicatiunile loru literarie si scientifice, mai vechi si mai noue, mai mari si mai mici, cate unu exemplariu la bibliothec'a societatei academice, séu déca le vine preste mana, se le depuna la unulu dintre membrii actuali ai provinciei in care se afla, spre a inaintá la timpulu seu mai multe dintru odata. Acésta ar fi in casuri de asia, totu-odata si una specie de concursu la premiulu anuale de 4000 franci alu fericitului generalu Nasturelu Herescu (A se vedé testamentulu si publicatiunea de concursu).

Cà dintre romanii de dincóce nu se mai alegu membri actuali in societatea academica? In adeveru asia este, cà nu se mai alegu membri dintre literatii locuitori in acésta monarchia, si acea nerespectare o-ar potea considera cineva cà repressalia luata din anii de candu alegerea membriloru onorari de catra asociatiunea transilvana dintre romanii literati din Romani'a este mai totudeauna cassata prin gubernu. De parte se fia dela societatea academica acestu cugetu de resbunare, ce nu ar avea nici-unu intielesu. Tocma din contra, caus'a cea adeverata, cà nu se mai alegu membri actuali din tierile acestei monarchii este trist'a esperientia facuta indata din cei de antai ani, cà unii din cei chiamati, déca se affá in vre-o functiune publica, séu cà profesori, nu au fostu suferiti a participa la lucrarile societatei academice; altii éra n'au fostu in stare de a merge regulatu la sessiuni in fia-care anu, din cause cunoscute pòte numai loru. Acestea ne-regularitati era totu-atatea pedeci, care mai de multe ori causara societatei academice daune fórte greu simtite. Cà se se pòta tiené siedintie regulate, legali, statutele prevedu presentia de $\frac{1}{2}$ plus 1 din toti membrii societatei. S'a intemplatu inse in cativa ani, cà din 15 membrii esterni participá numai cate 3 multu 5 insi, prin urmare siedintiele trebuca se se suspenda si se se prefaca in simple conferentie academice, pucinu folositorie. Intr'aceea diurnele celoru presenti cautá se se numere, cà-ci din ce era se subsiste ei intr'o capitala asia de scumpa, precumu este a Romaniei. Preste acésta, in lipsa de membri mai multi, cei presenti se incarcá pe sine

cu atatea lucrari, in catu pe timpul petrecerei la sesiune, uneori n'au nici macaru o duminica de repausu, ba nu odata nici prandiu cumu se cade, ci numai cá in castre militare, de-a mana, din pitióre. Acésta situatiune, de altumentrea prevediuta curatu de fostulu Domnu Alexandru Ioanu I. inca dela a. 1864, precumu vomu arata la altu locu, nu mai era de suferitu, déca nu voia cineva se aduca societatea in adeverata paralisia. Cu tóte acestea, dens'a reflectà in cei doi ani din urma la romani transmigrati in Romani'a, si asia alese pe unu fostu banatiénu si unu basarabianu.

S'au mai adusu in vorba inca si opiniunile politice ale ómeniloru. Dómnne feresce! Niciodata societatea academica nu a cerutu dela nimeni Credeu politicu, ba indata din an. 1867 a protestatu chiaru asupra unui prepusu cá acesta. Totu ce se cere dela candidati, este respicatu in statutele sale: Sciintia, caracteru curatu, romanu sinceru, éra nu negatu.

Acestea fia spre informatiunea mai buna a celoru reu informati. Despre activitatea principala de diece ani trecuti ai societatei academice, speramu se conversamu cu publiculu nostru in una din conferentiile publice istorice si literarie, pe care ne-amu propusu a le tiené undeva.

Despre intrunirea sectiuniloru.

Nu scimu se spunemu mai multu, decatu cá pana acuma s'a totu asteptatu confirmarea mai inalta a presiedentiloru, dupa care suntu a se conchiama sectiunile, déca se voru fi inscrisu celu pucinu cate siepte insi la una. In totu casulu este de doritu, cá se se inscria macaru atatia.

Crucea rosia.

Dedicata M. S. Elisabeta, Dómn'a Romaniloru.

Caritatea crestinésca
Cu sciintia s'a 'ntrecutu
Si-ambulantia romanésca
Cu cruci rosii au facutu.
Nu 'ntrebati de-a sa chiamare:
Ea se duce'n nobilu doru.
Dati'i toti a mea urare:
Fia'i crucea 'n ajutoru!

Candu a patriei iubire
Pe bravi chiama a lupta;
Candu a armeloru ciocnire
Vine victime a da;
Celu ce lupta cruce'si face
Si alénga 'n nobilu doru;
Celu ce cade, pre candu zace,
Chiamo crucea in ajutoru.

Crucea rosia sosesece
Cu-ai sei angeri veghiatori,
Alu seu balsamu respandesce
Peste rane si orori.
In curendu ostasiulu cere
Érasi arma, alu seu doru,
Intra 'n focu ér cu placere,
Avenu crucea in ajutoru.

„Maiculitia, nú me plange!
(Dice bravulu pe-alu seu patu)
Rau'a-i grea, dar alu meu sange
Pentru tiéra l'am versatu.
Nu gandi l'a mea durere,

Cà-ci eu n'am decatu unu doru:
Se me luptu candu tiér'a cere,
Si amu crucea 'n ajutoriu.“

„Frati, sorori, mirésa, tata,
Socióra, dragi copii!
N'aveti inima 'ntristata,
Cà-ci eu suntu totu intre vii.
Ingrijire, mangaere,
Ambulanti'a-mi dà cu doru;
Apoi ori la ce durere
Crucea-mi vine 'n ajutoriu.“

„Doamn'a tierei, mama buna,
Domnulu tierei, tata bunu,
Legea tierei, impreuna,
Pe-alú meu pieptu o stea mai punú.
Este stéu'a Romaniei,
Stea frumósa si cu doru,
Care 'n campulu bataliei
Are crucea 'n ajutoriu.“

Cale buna, santa cruce!
Tu credinti'a o sustii;
Tu esti stéu'a care-aduce
Pe cei morti intre cei vii;
Tu duci balsamu de viatia;
Tu 'mprumuti gloriei doru;
Tu porti scrisu pe a ta fatia:
„Mangaere, ajutoriu!“

5. Iuliu 1877.

G. Sionu.

Soldatulu romanu.

Éta-me soldatu romanu
Nu mi-e témã de paganu,
Soldatu mandru si voinicu
Ce 'nspaimantu pe inimicu.

Stranepotu alu lui Stefanu,
Inimiculu lui Osmanu;
Numele candu ilu aude,
Otomanulu mutu remane.

Asteptu ór'a unspreiece,
Unde Dunarea voiu trece,
Se dau peptu cu-acelu paganu,
Cá s'aratu cá suntu romanu.

La primulu batalionu,
Comandantu supremu Carolu,
Eram cá serjentu-majoru,
La ostenii venatori.

Fruudia verde de cicóre,
Bate unspreiece óre;
Trombele ne anuntia,
Cá se trecemu Dunarea.

Nicopolis bombardatu,
Arde 'n flacari ne'ncetatu;
Mamele turcoíce plangu,
Vediendu fii loru fugéndu.

De iutiél'a glóntieloru
Bubuitulu flinteloru
Bas-bouzucii-o iau la fuga,
Neputendu tienea la lupta.

Sai romane micu si mare,
Prin a turciloru hotare,
De'ti castiga tiér'a ta,
Cà tu esci stapanu pe ea.

Isidoru Baboianu,
culegatoru de litere.

BIBLIOGRAFIA.

Dictionariulu si Glossariulu romano-latinu etimologicu, elaboratu si tiparitu in 223 côle formatu lexiconu a esitu intregu. Ambele acestea doue opuri monumentali, care inainte cu 7 ani fusesera prevediute ca se ésa numai in 100 de côle cu pretiu de 40 franci (lei noi), de si au esitu mai multu decatu indoitu de mari, mai costa inca totu numai acelu pretiu, éra in val. austr. adusu aici 18 fl., adeca abia cu $\frac{1}{2}$ pretiulu, si se póte trage séu de-a dreptulu dela: Cancelari'a societatei academice Bucuresci (palatulu universitatei), séu prin librariile ale caroru adrese le-amu aratatu de repetite-ori, pe unde se afla si alte carti de vendiare, in Brasiovu, Sibiiu, Clusiu, Blasiu. De ocamdاتا suntu depuse si la redactorulu acestei foi patru exemplarie intregi.

Ori-care se fia efectele critice asup'ra opului acestuia, care pe langa 120 mii de franci costà si una vietia de omu, noi credemu cà elu nu póte se lipsésca dela nici o biblioteca a gimnasieloru, seminarieloru de clerici, instituteloru pedagogice, scóleloru normali, de a le monasterieloru si basericeloru mai avute, cumu si dela particulari cu dare de mana.

Totu dela societatea academica (sectiunea istorica) mai esí dilele acestea una carte, pe care nu sciu care romanu nu va dori se o aiba catu mai curendu, adeca:

Operele genialelui, dara nefericitului istoriografu Nicolae Balcescu, odenióra collegu alu lui A. T. Laurianu la publicarea Magazinulu Daciei, auctoru alu mai multoru opere importante. Colectiunea publicata intr'unu volumu de 44 côle 8-vo mare coprinde: Istori'a lui Michaiu-voda vitézulu. — Buletinulu despre portretele lui Michaiu cu portretulu seu reprodustu dupa celu gravatu in an. 1601. — Discursulu memorabile alu lui Balcescu despre miscarile romaniloru ardeleni din 1848/9, pe carii densulu ii visitase in muntii apuseni. — Poem'a in prosa: Cantarea Romaniei, operatu compusu in stilulu profesoriloru. — Poterea armata si artea militara la Români din ambele principate in vechime.

La tóte acestea premerge o precuventare si o schitia biografica a lui N. Balcescu, esite din maiéstr'a péna a dlui Alex. Odobescu.

Pretiulu cartiei de 700 pagine si cu portretu cu totu numai 4 franci, adeca 1 fl. 80 cr.

Redactiunea Transilvaniei primesce sbscriptiuni la acestu opu cu conditiune, cà la primirea exemplariulu si se numere pretiulu. Acestu abonamentu se póte face si in Sibiiu la librari'a Julius Spreer (S. Filtsch), unde se afla si alte carti romanesci, precumu si cele mai frumóse Table de parete cu nomenclaturi romanesci pentru Zoologia, care nu ar trebui se lipsésca dela nici o scóla pe unde se propune istori'a naturale. Totu la acea libraria vedemu frumós'a Charta a Europei cu testu romanescu. — Daru de serbatori pentru baiati si baiete de 8—10 ani! Cincidiece de istorióre morale, cu 6 chipuri colorate de F. H. Sibiiu. 1878. Editur'a si tipariulu tipografiei eredei de Closius. Pretiulu 1 fl. v. a. Editiune si le-

gatura eleganta; limb'a prea usióra de intielesu. Acésta cartica ajunse in limb'a germana 14 editiuni!

Totu in editur'a Closius au aparutu si cele 3170 de Proverbie ale romaniloru in 14 côle, de I. C. Hintiescu, si se vende acésta colectiune interesanta numai cu 65 cr.

Invitare catra dd. literati auctori.

Barbatii nostrii de sciintia cunoscu pururea memorabilele testamentu alu repausatulu generariu Const. Nasturelu Herescu, intru care a stabilitu pe toti seculii premie pentru opere publicate, care adeca n'au trebuintia se se dea in concursu dupa usulu adoptatu in tóta republic'a literaria, ci se cere numai, cà auctorii se trimita la societatea academica mai de timpuriu cateva exemplarie din cartile lor, cà se aiba candu se le examine. Estimpu s'a si decernutu prim'a-óra premiulu celu micu de 4000 franci. Dara societatea academica avù mare greutate la decernerea aceluia, din cauza cà pucinii auctori cati au voitu a concurge, isi presentara opurile lor numai dupace se adunase societatea. Asia pentru venitoriu se decise, cà dnii auctori, cari aru voi se concurga la premiulu Nasturelu, se binevoiésca a trimite din ce voru tipari preste anu esemplarie la vreunu membru de ai societatei academice din apropiere, pentru cà incai acela se aiba timp, celu pucinu cu doue luni inainte, de a citi, examina si a'si forma opiniunea in consciintia asupra cuprinsulu cartiei si a meritulu ei.

Intru altele conditiunile premiulu anuale de cate 4000 si ale celu mare de 12000 franci, care se dà la cate 4 ani, prin urmare celu mai de aprópe in a. 1880, s'au publicatu in Analile societatei academice tom. 9 la fine din 1876, catu si in diariile romanesci, se publica de nou si in analile a. 1877. Acelea conditiuni suntu dupa noi fórte interesante, afundu taiatórie, prin urmare de mare valóre; de aceea le si recomandamu la loti literatii nostrii.

Red. Trans.

 Cu acestu Nr. 24 se implinesce cursulu alu X-lea din acestu organu alu Asociatiunei transilvane, si se deschide abonamentu pe anulu urmatoriu cu prea miculu pretiu de 2 fl. pentru membrii asociatiunei si cu 3 fl. pentru nemembrii, éra in afara de monarchia cu 10 franci (lei noi), in care se coprinde si porto duplu alu postei. Abonamentulu se numera inainte pe anulu intregu, mai usioru prin assemnatiuni postali, de a dreptulu la on. comitetu in Sibiiu.

Exemplarie intregi din anii trecuti se afla totu in Sibiiu, legate usioru cu 2 fl. 50 cr. Red.

Processese verbali din 17 et 19 Nov. voru esí in Nr. 1 a. v.

Rectificare. La Nr. Transilvaniei 19. pag. 218 col. 2. rendulu 29-lea dupa cuventele: venítulu anuale (couponil) si celu eventuale alu sortirei, se se impartia egalmente intre fondulu asociatiunei transilvane etc.